

BIJLAGE 3A. bij nader rapport nr. 2022-0000019635

3A. Tekst zoals toegezonden aan de Raad van State:

33 610 Wijziging van de Wet inkomstenbelasting 2001, de Wet op de loonbelasting 1964, de Pensioenwet, de Wet verplichte beroepspensioenregeling en de Invoerings- en aanpassingswet Pensioenwet in verband met de aanpassing van het fiscale kader voor oudedagsvoorzieningen (Wet verlaging maximumopbouw- en premiepercentages pensioen en maximering pensioengevend inkomen)

NOTA VAN WIJZIGING

Het voorstel van wet wordt als volgt gewijzigd:

1

Artikel I wordt als volgt gewijzigd:

a. Na onderdeel B worden twee onderdelen ingevoegd, luidende:

Ba. Aan artikel 3.100 wordt een lid toegevoegd, luidende:

3. In afwijking in zoverre van het eerste lid worden niet tot de belastbare periodieke uitkeringen en verstrekkingen gerekend periodieke uitkeringen en verstrekkingen uit lijfrente-excedentregelingen als bedoeld in afdeling 5.3B.

Bb. Aan artikel 3.126 worden twee leden toegevoegd, luidende:

4. In afwijking in zoverre van het eerste lid kan een lichaam niet optreden als verzekeraar van een lijfrenteverplichting waarvan de premies ingevolge deze afdeling als uitgaven voor inkomensvoorziening in aanmerking worden genomen, indien dat lichaam tevens pensioen- of inkomensvoorzieningen uitvoert waarvan de uitkeringen niet worden belastbaar voor een vrijstelling is opgenomen in hoofdstuk 35.

5. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld op grond waarvan het vierde lid geheel of gedeeltelijk buiten toepassing wordt gelatenblijft, indien sprake is van regelingen die met afgescheiden vermogens welke afzonderlijk worden uitgevoerd en geadmistreerd als ware sprake van afzonderlijke lichamen.

b. Na onderdeel C worden twee onderdelen ingevoegd, luidende:

Ca. Na artikel 5.15 wordt een afdeling ingevoegd, luidende:

AFDELING 5.3A VRIJSTELLING PENSIOENEXCEDENTREGELINGEN

Artikel 5.16 Vrijstelling pensioenexcedentregelingen

1. Tot de bezittingen behoren niet pensioenexcedentregelingen.

2. Voor de toepassing van deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt onder een pensioenexcedentregeling verstaan een regeling:

a. die ten doel heeft het treffen van een voorziening als bedoeld in artikel 18, eerste lid, onderdeel a, onder 1°, 2° en 3°, van de Wet op de loonbelasting 1964, dan wel een daarmee naar aard en strekking overeenkomende voorziening ingevolge een regeling als bedoeld in artikel 1.7, tweede lid, onderdelen b en c;

b. die voldoet aan de in artikel 18, eerste lid, onderdeel b, van de Wet op de loonbelasting 1964 gestelde voorwaarden;

c. waarvan als verzekeraar optreedt een lichaam als bedoeld in artikel 19a, eerste lid, onderdelen a, b, c en f, van de Wet op de loonbelasting 1964;

d. die blijft binnen de in of krachtens deze afdeling vastgestelde begrenzingsen.

3. Pensioenexcedentregelingen zijn:

a. ouderdomspensioenexcedentregelingen (artikel 5.16a);

b. optoppingsouderdomspensioenexcedentregelingen (artikel 5.16b);

c. partnerpensioenexcedentregelingen (artikel 5.16c);

d. optoppingspartnerpensioenexcedentregelingen (artikel 5.16d);

e. wezenpensioenexcedentregelingen (artikel 5.16e);

f. optoppingswezenpensioenexcedentregelingen (artikel 5.16 f).

4. In afwijking in zoverre van het tweede lid, onderdeel c, kan een lichaam niet optreden als verzekeraar van een pensioenexcedentregeling indien dat lichaam reeds optreedt als verzekeraar van een pensioen in de zin van de hoofdstukken IIB en VIII van de Wet op de loonbelasting 1964 of als aanbieder van een lijfrentevoorziening waarvan de premies worden aangemerkt als uitgaven voor inkomensvoorzieningen als bedoeld in artikel 3.124 van de Wet inkomstenbelasting 2001.

5. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld op grond waarvan het vierde lid geheel of gedeeltelijk buiten toepassing wordt gelatenblijft, indien sprake is van regelingen die met afgescheiden vermogens welke afzonderlijk worden uitgevoerd en geadministreerd als ware sprake van afzonderlijke lichamen.

Artikel 5.16a Ouderdomspensioenexcedentregelingen

1. Een op een eindloonstelsel gebaseerd ouderdomspensioenexcedent bedraagt per dienstjaar niet meer dan 0,050% van het pensioengevend loon.

2. Een op een middelloonstelsel gebaseerd ouderdomspensioenexcedent bedraagt per dienstjaar niet meer dan 0,056% van het pensioengevend loon.

3. Een op een beschikbarepremiestelsel gebaseerd ouderdomspensioenexcedent wordt tijdsevenredig opgebouwd en is gericht op een pensioen dat na 40 jaren opbouw niet meer bedraagt dan 2,24% van het gemiddelde pensioengevend loon. De beschikbare premie wordt ten hoogste bepaald met inachtneming van de in artikel 18a, derde lid, onderdelen a, b en c, van de Wet op de loonbelasting 1964 genoemde uitgangspunten.

4. Bij ministeriële regeling kunnen nadere regels worden gesteld over het tijdstip waarop een ouderdomspensioenexcedent uiterlijk ingaat.

5. Artikel 18a, vijfde en zesde lid, van de Wet op de loonbelasting 1964 is van overeenkomstige toepassing

6. Met betrekking tot de in deze afdeling en de daarop gebaseerde bepalingen opgenomen maxima is artikel 18a, achtste lid, van de Wet op de loonbelasting 1964 van overeenkomstige toepassing.

Artikel 5.16b Optoppingsouderdomspensioenexcedentregelingen

1. Een op een eindloonstelsel gebaseerd optoppingsouderdomspensioenexcedent bedraagt per dienstjaar niet meer dan 0,787% van het bedrag dat ingevolge artikel 18ga van de Wet op de loonbelasting 1964 niet tot het pensioengevend loon behoort.

2. Een op een middelloonstelsel gebaseerd optoppingsouderdomspensioenexcedent bedraagt per dienstjaar niet meer dan 0,888% van het bedrag dat ingevolge artikel 18ga van de Wet op de loonbelasting 1964 niet tot het pensioengevend loon behoort.

3. Een op een beschikbarepremiestelsel gebaseerd optoppingsouderdomspensioenexcedent wordt tijdsevenredig opgebouwd en is gericht op een pensioen dat na 40 jaren opbouw niet meer bedraagt dan 35,52% van het gemiddelde bedrag dat ingevolge artikel 18ga van de Wet op de loonbelasting 1964 niet tot het pensioengevend loon behoort. De beschikbare premie wordt ten hoogste bepaald met inachtneming van de in artikel 18a, derde lid, onderdelen a, b en c, van de Wet op de loonbelasting 1964 genoemde uitgangspunten.

4. Artikel 5.16a, vierde en vijfde lid, is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 5.16c Partnerpensioenexcedentregelingen

1. Een op een eindloonstelsel gebaseerd partnerpensioenexcedent bedraagt per dienstjaar of ontbrekend dienstjaar niet meer dan 0,035% van het pensioengevend loon of bereikbaar pensioengevend loon.

2. Een op een middelloonstelsel gebaseerd partnerpensioenexcedent bedraagt per dienstjaar niet meer dan 0,039% van het pensioengevend loon of bereikbaar pensioengevend loon.

3. Een op een beschikbarepremiestelsel gebaseerd partnerpensioenexcedent wordt tijdsevenredig opgebouwd en is gericht op een pensioen dat na 40 jaren opbouw niet meer bedraagt dan 1,56% van het gemiddeld pensioengevend loon of bereikbaar pensioengevend loon. De beschikbare premie wordt ten hoogste bepaald met inachtneming van de in artikel 18a, derde lid, onderdelen a, b en c, van de Wet op de loonbelasting 1964 genoemde uitgangspunten.

4. Artikel 18b, vierde, vijfde en zesde lid, van de Wet op de loonbelasting 1964 is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 5.16d Optoppingspartnerpensioenexcedentregelingen

1. Een op een eindloonstelsel gebaseerd optoppingspartnerpensioenexcedent bedraagt per dienstjaar of ontbrekend dienstjaar niet meer dan 0,551% van het bedrag dat ingevolge artikel 18ga van de Wet op de loonbelasting 1964 niet tot het pensioengevend loon of bereikbaar pensioengevend loon behoort.

2. Een op een middelloonstelsel gebaseerd optoppingspartnerpensioenexcedent bedraagt per dienstjaar niet meer dan 0,622% van het bedrag dat ingevolge artikel 18ga van de Wet op de loonbelasting 1964 niet tot het pensioengevend loon of bereikbaar pensioengevend loon behoort.

3. Een op een beschikbarepremiestelsel gebaseerd optoppingspartnerpensioenexcedent wordt tijdsevenredig opgebouwd en is gericht op een pensioen dat na 40 jaren opbouw niet meer bedraagt dan 24,86% van het gemiddelde bedrag dat ingevolge artikel 18ga van de Wet op de loonbelasting 1964 niet tot het pensioengevend loon of bereikbaar pensioengevend loon behoort. De beschikbare premie wordt ten hoogste bepaald met inachtneming van de in artikel 18a, derde lid, onderdelen a, b en c, van de Wet op de loonbelasting 1964 genoemde uitgangspunten.

4. Artikel 18b, vierde, vijfde en zesde lid, van de Wet op de loonbelasting 1964 is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 5.16e Wezenpensioenexcedentregelingen

1. Een op een eindloonstelsel gebaseerd wezenpensioenexcedent bedraagt per dienstjaar of ontbrekend dienstjaar niet meer dan 0,007% van het pensioengevend loon of bereikbaar pensioengevend loon.

2. Een op een middelloonstelsel gebaseerd wezenpensioenexcedent bedraagt per dienstjaar niet meer dan 0,008% van het pensioengevend loon of bereikbaar pensioengevend loon.

3. Een op een beschikbarepremiestelsel gebaseerd wezenpensioenexcedent wordt tijdsevenredig opgebouwd en is gericht op een pensioen dat na 40 jaren opbouw niet meer bedraagt dan 0,31% van het gemiddeld pensioengevend loon of bereikbaar pensioengevend loon. De beschikbare premie wordt ten hoogste bepaald met inachtneming van de in artikel 18a, derde lid, onderdelen a, b en c, genoemde uitgangspunten.

4. De artikelen 18b, vijfde lid, en 18c, vierde en zesde lid, van de Wet op de loonbelasting 1964 zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 5.16f Optoppingswezenpensioenexcedentregelingen

1. Een op een eindloonstelsel gebaseerd optoppingswezenpensioenexcedent bedraagt per dienstjaar of ontbrekend dienstjaar niet meer dan 0,110% van het bedrag dat ingevolge artikel 18ga van de Wet op de loonbelasting 1964 niet tot het pensioengevend loon of bereikbaar pensioengevend loon behoort.

2. Een op het middelloonstelsel gebaseerd optoppingswezenpensioenexcedent bedraagt per dienstjaar niet meer dan 0,124% van het bedrag dat ingevolge artikel 18ga van de Wet op de loonbelasting 1964 niet tot het pensioengevend loon of bereikbaar pensioengevend loon behoort.

3. Een op een beschikbarepremiestelsel gebaseerd optoppingswezenpensioenexcedent wordt tijdsevenredig opgebouwd en is gericht op een pensioen dat na 40 jaren opbouw niet meer bedraagt dan 4,97% van het gemiddelde bedrag dat ingevolge artikel 18ga van de Wet op de loonbelasting 1964 niet tot het pensioengevend loon of bereikbaar pensioengevend loon behoort. De beschikbare premie wordt ten hoogste bepaald met inachtneming van de in artikel 18a, derde lid, onderdelen a, b en c, van de Wet op de loonbelasting 1964 genoemde uitgangspunten.

4. De artikelen 18b, vijfde lid, en 18c, vierde en zesde lid, van de Wet op de loonbelasting 1964 zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 5.16g Overschrijding maxima pensioenexcedentregelingen

In afwijking in zoverre van de artikelen 5.16a tot en met 5.16f kunnen een ouderdomspensioenexcedent, een optoppingsouderdomspensioenexcedent, een partnerpensioenexcedent, een optoppingspartnerpensioenexcedent, een wezenpensioenexcedent en een optoppingswezenpensioenexcedent meer bedragen dan de aldaar opgenomen maxima voor zover zulks het gevolg is van de overeenkomstige toepassing van artikel 18d van de Wet op de loonbelasting 1964.

Artikel 5.16h Delegatiebevoegdheid

1. Bij ministeriële regeling kunnen, overeenkomstig het bepaalde in artikel 3.18 en in artikel 18g van de Wet op de loonbelasting 1964, regels worden gesteld met betrekking tot de perioden die voor de toepassing van deze afdeling en de daarop berustende bepalingen in aanmerking komen als dienstjaren alsmede met betrekking tot het pensioengevend loon.
2. Bij de toepassing van deze afdeling zijn de artikelen 19b, tweede tot en met zevende lid, en 19c van de Wet op de loonbelasting 1964 van overeenkomstige toepassing. Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld met betrekking tot de toepassing van de eerste volzin.
3. Bij de toepassing van deze afdeling is artikel 19d van de Wet op de loonbelasting 1964 van overeenkomstige toepassing. In overeenstemming met Onze Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, kunnen bij ministeriële regeling nadere regels worden gesteld met betrekking tot de toepassing van de eerste volzin.
4. Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld ter bevordering van een goede uitvoering van deze afdeling, alsmede met betrekking tot de samenloop van verschillende pensioenstelsels.

Artikel 5.16i Onregelmatige handelingen met pensioenexcedentregelingen

1. Ingeval op enig tijdstip:
  - a. een aanspraak ingevolge een pensioenexcedentregeling niet langer als zodanig is aan te merken;
  - b. een aanspraak ingevolge een pensioenexcedentregeling wordt afgekocht of vervreemd dan wel formeel of feitelijk voorwerp van zekerheid wordt;vervalt op dat tijdstip voor de volledige aanspraak op de pensioenexcedentregeling de toepassing van de vrijstelling, bedoeld in artikel 5.16, eerste lid.
2. Na toepassing van het eerste lid worden aan het tijdstip, bedoeld in het eerste lid, voorafgaande dienstjaren niet meer in aanmerking genomen voor de toepassing van deze afdeling.
3. Voor de toepassing van deze afdeling en de daarop berustende bepalingen, alsmede voor de Pensioenwet en de Wet verplichte beroepspensioenregeling, wordt niet onder afkoop verstaan het vrijvallen van een aanspraak op het tijdstip waarop de belastingplichtige ophoudt binnenlands belastingplichtige te zijn.

Cb. Vóór afdeling 5.4 wordt een afdeling ingevoegd, luidende:

AFDELING 5.3B VRIJSTELLING LIJFRENTE-EXCEDENTREGELINGEN

Artikel 5.16j Vrijstelling lijfrente-excedentregelingen

1. Tot de bezittingen behoren niet lijfrente-excedentregelingen.
2. Onder een lijfrente-excedentregeling wordt verstaan:
  - a. een lijfrente als bedoeld in artikel 3.125;
  - b. een lijfrentespaarrekening of lijfrentebeleggingsrecht als bedoeld in artikel 3.126a; indien de ter zake daarvan verschuldigde premie voldoet aan de in het derde lid genoemde voorwaarden.
3. Een lijfrente, een lijfrentespaarrekening of een lijfrentebeleggingsrecht als bedoeld in het tweede lid, onderdelen a en b, wordt uitsluitend als lijfrente-excedentregeling aangemerkt, indien de ter zake daarvan verschuldigde premie:
  - a. op de belastingplichtige heeft gedrukt;
  - b. niet geheel of gedeeltelijk in aanmerking is genomen als uitgave voor inkomensvoorzieningen;
  - c. blijft binnen de in deze afdeling gestelde begrenzingsen;

d. niet geheel of gedeeltelijk is voldaan na het einde van het kalenderjaar waarin de belastingplichtige de pensioengerechtigde leeftijd, bedoeld in artikel 7a, eerste lid, van de Algemene Ouderdomswet, heeft bereikt.

4. Lijfrente-excedentregelingen zijn:

a. basislijfrente-excedentregelingen (artikel 5.16l);

b. optoppingslijfrente-excedentregelingen (artikel 5.16m).

5. Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld met betrekking tot de toepassing van dit artikel.

Artikel 5.16k Toegelaten aanbieders

1. Als aanbieder van een lijfrente-excedentregeling kan optreden:

a. een verzekeraar als bedoeld in artikel 3.126, eerste lid, onderdelen a, onder 1°, b, c en d;

b. een bank of beheerder van een beleggingsinstelling als bedoeld in artikel 3.126a, tweede lid.

2. In afwijking in zoverre van het eerste lid kan een lichaam niet optreden als aanbieder van een lijfrente-excedentregeling, indien dat lichaam reedstevens optreedt als aanbieder van een lijfrentevoorziening waarvan de premies worden aangemerkt als uitgaven voor inkomensvoorzieningen als bedoeld in artikel 3.124 van de Wet inkomstenbelasting 2001 of als verzekeraar van een pensioen in de zin van de hoofdstukken IIB en VIII van de Wet op de loonbelasting 1964.

3. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld op grond waarvan het tweede lid geheel of gedeeltelijk buiten toepassing blijft, indien sprake is van regelingen die met afgescheiden vermogens welke afzonderlijk worden uitgevoerd en geadministreerd als ware sprake van afzonderlijke lichamen.

Artikel 5.16l Begrenzing premie basislijfrente-excedentregeling

1. De jaarlijkse premie ter zake van alle basislijfrente-excedentregelingen van de belastingplichtige gezamenlijk bedraagt ten hoogste 0,406% van de premiegrondslag, bedoeld in artikel 3.127, derde lid. Bij ministeriële regeling kunnen nadere regels worden gesteld met betrekking tot de vermindering van de uitkomst van de berekening, bedoeld in de eerste volzin, bij samenloop van een basislijfrente-excedentregeling met daarmee naar aard en strekking overeenkomende regelingen.

2. Artikel 3.127, tweede lid, is van overeenkomstige toepassing. Bij ministeriële regeling kunnen nadere regels worden gesteld met betrekking tot de toepassing van dit lid.

3. Het in het eerste lid genoemde percentage wordt jaarlijks bij algemene maatregel van bestuur gewijzigd. De wijziging vindt voor het eerst plaats per 1 januari 2015. Bij deze wijziging wordt het in het eerste lid genoemde percentage verlaagd met 0,015%-punt maal het aantal jaren waarmee ingevolge artikel 18a, elfde lid, van de Wet op de loonbelasting 1964 de in artikel 18a, zesde lid, van die wet genoemde pensioenrichtleeftijd wordt gewijzigd. Een wijziging ingevolge de eerste volzin van het in het eerste lid genoemde percentage wordt bekendgemaakt ten minste een jaar voordat deze toepassing vindt.

4. Artikel 3.127, vijfde lid, is van overeenkomstige toepassing.

5. Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld met betrekking tot de toepassing van dit artikel.

Artikel 5.16m Begrenzing premie optoppingslijfrente-excedentregeling

1. De jaarlijkse premie ter zake van alle optoppingslijfrente-excedentregelingen van de belastingplichtige gezamenlijk bedraagt ten hoogste 6,096444% van het gezamenlijke bedrag in het voorafgaande kalenderjaar van de inkomensbestanddelen, bedoeld in artikel 3.127, derde lid, onderdelen a tot en met d, voor zover dit bedrag het in artikel 3.127, derde lid, eerstvermelde bedrag overtreft. Bij ministeriële regeling kunnen nadere regels worden gesteld met betrekking tot de vermindering van de uitkomst van de berekening, bedoeld in de eerste volzin, bij samenloop van een optoppingslijfrente-excedentregeling met daarmee naar aard en strekking overeenkomende regelingen

2. Artikel 3.127, tweede lid, is van overeenkomstige toepassing. Bij ministeriële regeling kunnen nadere regels worden gesteld met betrekking tot de toepassing van dit lid.

33.3. Artikel 3.127, vijfde lid, is van overeenkomstige toepassing.

4. Het in het eerste lid genoemde percentage wordt jaarlijks bij algemene maatregel van bestuur gewijzigd. De wijziging vindt voor het eerst plaats per 1 januari 2015. Bij deze wijziging wordt het in het eerste lid genoemde percentage verlaagd met 0,222%-punt maal het aantal jaren waarmee ingevolge artikel 18a, elfde lid, van de Wet op de loonbelasting 1964 de in artikel 18a, zesde lid, van die wet genoemde pensioenrichtleeftijd wordt gewijzigd. Een wijziging ingevolge de eerste volzin van het in het eerste lid genoemde percentage wordt bekendgemaakt ten minste een jaar voordat deze toepassing vindt.

5. Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld met betrekking tot de toepassing van dit artikel.

Artikel 5.16n Onregelmatige handelingen met lijfrente-excedentregelingen

1. Ingeval op enig tijdstip:

a. een aanspraak ingevolge een lijfrente-excedentregeling niet langer als zodanig is aan te merken;

b. een aanspraak ingevolge een lijfrente-excedentregeling wordt afgekocht of vervreemd dan wel formeel of feitelijk voorwerp van zekerheid wordt;

c. de verplichtingen met betrekking tot een aanspraak ingevolge een lijfrente-excedentregeling overgaan op een andere aanbieder dan bedoeld in artikel 5.16k;

vervalt op dat tijdstip voor de volledige aanspraak de toepassing van de vrijstelling, bedoeld in artikel 5.16, eerste lid.

2. Na toepassing van het eerste lid worden aan het tijdstip, bedoeld in het eerste lid, voorafgaande jaren niet meer in aanmerking genomen voor de toepassing van deze afdeling.

3. Voor zover een aanspraak ingevolge een lijfrente-excedentregeling wordt omgezet in een andere zodanige aanspraak, wordt de tweede aanspraak beschouwd als een voortzetting van de eerste.

4. Voor de toepassing van deze afdeling en de daarop berustende bepalingen wordt niet onder afkoop verstaan het vrijvallen van een aanspraak op het tijdstip waarop de belastingplichtige ophoudt binnenlands belastingplichtige te zijn.

5. Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld met betrekking tot de toepassing van dit artikel.

2

Artikel III wordt als volgt gewijzigd:

a. Na onderdeel A wordt een onderdeel ingevoegd, luidende:

Aa. Aan artikel 18 wordt een lid toegevoegd, luidende:

4. Voor de toepassing van het derde lid blijft een pensioenexcedentregeling als bedoeld in hoofdstuk 5, afdeling 5.3A, van de Wet inkomstenbelasting 2001 buiten beschouwing.

b. Na onderdeel H wordt een onderdeel ingevoegd, luidende:

Ha. Aan artikel 19a worden twee leden toegevoegd, luidende:

5. Een lichaam als bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, b, c en f, kan niet optreden als verzekeraar van een pensioen als bedoeld in artikel 18 indien dat lichaam tevens optreedt als verzekeraar van pensioen- of inkomensvoorzieningen waarvan de uitkeringen niet worden belast waarvoor een vrijstelling is opgenomen in hoofdstuk 35 van de Wet inkomstenbelasting 2001.

6. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld op grond waarvan het vijfde lid geheel of gedeeltelijk buiten toepassing blijft, indien sprake is van regelingen die met afgescheiden vermogens welke afzonderlijk worden uitgevoerd en geadmistreerd als ware sprake van afzonderlijke lichamen.

Artikel VII wordt als volgt gewijzigd:

a. Na onderdeel A wordt een onderdeel ingevoegd, luidende:

Aa. Aan artikel 69, tweede lid (nieuw), wordt een volzin toegevoegd, luidende: De eerste volzin is niet van toepassing met betrekking tot een pensioenexcedentregeling als bedoeld in hoofdstuk 5, afdeling 5.3A, van de Wet inkomstenbelasting 2001.

b. Na onderdeel B wordt een onderdeel ingevoegd, luidende:

Ba. In artikel 117, derde lid, wordt "de Wet op de loonbelasting 1964" vervangen door: de Wet op de loonbelasting 1964, maar geen pensioenexcedentregeling is als bedoeld in hoofdstuk 5, afdeling 5.3A, van de Wet inkomstenbelasting 2001.

Artikel VIII wordt als volgt gewijzigd:

a. Na onderdeel B wordt een onderdeel ingevoegd:

Ba. Aan artikel 80a, tweede lid, wordt een volzin toegevoegd, luidende: De eerste volzin is niet van toepassing met betrekking tot een pensioenexcedentregeling als bedoeld in hoofdstuk 5, afdeling 5.3A, van de Wet inkomstenbelasting 2001.

b. Na onderdeel C wordt een onderdeel ingevoegd, luidende:

Ca. In artikel 115, derde lid, wordt "de Wet op de loonbelasting 1964" vervangen door: de Wet op de loonbelasting 1964, maar geen pensioenexcedentregeling is als bedoeld in hoofdstuk 5, afdeling 5.3A, van de Wet inkomstenbelasting 2001.

TOELICHTING

I. Algemeen

Inleiding

In het sociaal akkoord hebben sociale partners aangegeven in overleg met het kabinet een alternatief of aanvulling te willen zoeken voor de aanpassing van het Witteveenkader zoals in het regeerakkoord is vastgelegd. Het kabinet heeft de sociale partners tot 1 juni 2013 de gelegenheid gegeven voor de uitwerking hiervan met een maximaal budgettair beslag oplopend tot € 250 miljoen structureel. In de brief van 7 juni 2013 van de Staatssecretaris van Financiën is aangegeven dat sociale partners de wens hebben het Witteveenkader in het onderhavige wetsvoorstel aan te vullen met een spaarfaciliteit. Sociale partners hebben aangegeven dat bij de uitwerking een gelijkwaardige pensioenopbouw voor ieder inkomen een belangrijk uitgangspunt is. Om dat te bereiken wensen sociale partners dat er een spaarfaciliteit ingevoerd wordt met ingang van 1 januari 2015, waardoor in totaal een opbouw kan worden gerealiseerd die gelijkwaardig is aan een bruto-opbouw van 1,85%. Het kabinet heeft dit voorstel overgenomen.

Het voorstel houdt kort gezegd in dat bij een inkomen van ten hoogste € 100.000 geldt dat voor een bruto-uitkering van 1,75% van het inkomen per dienstjaar gespaard kan worden binnen het Witteveenkader en dat daarnaast een netto-aanvulling mogelijk wordt die gelijkwaardig is aan de opbouw van een bruto-uitkering van 0,10% van het inkomen per jaar. Bij een inkomen van meer dan € 100.000 kan op grond van dit voorstel een opbouw van een netto-uitkering plaatsvinden die gelijkwaardig is aan de opbouw van een bruto-uitkering van 1,85% van het inkomen. De excedentregelingen hebben geen invloed op inkomensafhankelijk regelingen. Er wordt immers gespaard uit het nettoloon. Het inkomen ten tijde van de inleg in de spaarregeling is reeds in de

heffing betrokken heeft derhalve geen invloed op het voor inkomensafhankelijke regelingen relevante inkomen.

De onderhavige nota van wijziging geeft invulling aan het voorstel het Witteveenkader in het onderhavige wetsvoorstel aan te vullen met deze pensioen-excedentregelingen (bestaande uit pensioenexcedentregelingen en lijfrente-excedentregelingen.). De onderhavige nota van wijziging wordt mede namens de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid ingediend.

Pensioenexcedentregelingen

Zoals hiervoor is aangegeven blijft het Witteveenkader zoals uitgewerkt in het onderhavige wetsvoorstel het uitgangspunt. Dit betekent dat voor pensioen op basis van het middelloonstelsel het maximumopbouwpercentage per dienstjaar 1,75% blijft en voor pensioen op basis van het eindloonstelsel 1,55%. Ook de voorgestelde aftopping van het pensioengevend loon op € 100.000 blijft gehandhaafd. De pensioenexcedentregelingen houden in dat voor een inkomen tot en met € 100.000 gespaard kan worden voor een nettopensioenuitkering die vergelijkbaar is met een bruto-uitkering van 0,10%, en dat bij een inkomen van meer dan € 100.000 gespaard kan worden voor een nettopensioenuitkering die vergelijkbaar is met een bruto-uitkering van 1,85%, omdat op grond van het wetsvoorstel vanaf dat inkomen onder het Witteveenkader de aftopping geldt. Bij de uitwerking wordt zo veel mogelijk bij het Witteveenkader aangesloten.

Pensioenexcedentregelingen zijn ouderdomspensioenexcedentregelingen, optoppingsouderdomspensioenexcedentregelingen, partnerpensioenexcedentregelingen, optoppingspartnerpensioenexcedentregelingen, wezenpensioenexcedentregelingen en optoppingswezenpensioenexcedentregelingen. Voor pensioenexcedentregelingen geldt dat gespaard wordt uit het nettoloon, dat geen box 3-heffing is verschuldigd ter zake van het forfaitaire rendement over het opgebouwde vermogen en dat de uitkeringen onbelast blijven. Het opgebouwde vermogen wordt dus niet als bezitting in aanmerking genomen voor de box 3-heffing. Indien niet langer wordt voldaan aan de voorwaarden, vervalt de box 3-vrijstelling voor de volledige aanspraak op een pensioenexcedentregeling.

Lijfrente-excedentregelingen

Om ook voor vrijwillige ouderdagsvoorzieningen in de 3e pijler – buiten de verhouding werkgever/werknemer – een nieuwe fiscale faciliteit te bieden worden ingevolge de onderhavige nota van wijziging lijfrente-excedentregelingen geïntroduceerd. Deze regelingen maken het mogelijk – in lijn met de nieuwe faciliteit voor pensioenregelingen in de 2e pijler – om een aanvullende ouderdagsvoorziening te creëren buiten de fiscale kaders van het oorspronkelijke wetsvoorstel. De lijfrente-excedentregelingen vallen uiteen in een basislijfrente-excedentregeling voor het inkomen tot en met de aftoppingsgrens van € 100.000 (2015) en een optoppingslijfrente-excedentregeling voor het inkomen boven deze aftoppingsgrens.

Advisering DNB/AFM

DNB en de AFM zullen een zelfstandig advies geven over de gevolgen van het voorstel van sociale partners, zoals het kabinet heeft overgenomen in deze nota van wijziging. DNB en de AFM zullen dit advies vanuit hun eigen beleidsverantwoordelijkheid geven.

Generatie-effecten

Naar aanleiding van de motie Slob heeft het kabinet het Centraal Planbureau gevraagd naar de generatie-effecten van deze pensioenexcedentregelingen ten opzichte van het Witteveenkader zoals in het onderhavige wetsvoorstel. De generatie-effecten van het versoberde Witteveenkader blijven uiteraard hetzelfde. Ten aanzien van de nieuwe spaarfaciliteit kan gezegd worden dat de jongste generaties relatief het meest profiteren van de spaarfaciliteit in box 3, omdat zij er het langst voordeel van hebben. Vanaf een leeftijd van rond 30 jaar neemt het voordeel geleidelijk af tot nihil voor de generatie van 65 jaar en ouder.

EU-aspecten

Aan deze nota van wijziging zijn geen EU-aspecten verbonden.

Budgettaire effecten

De pensioenexcedentregelingen en lijfrente-excedentregelingen leiden tot een lagere opbrengst in box 3. Ten opzichte van het wetsvoorstel leidt de spaarfaciliteit tot een structurele derving van €

250 miljoen. In de jaren 2015-2017 bedraagt de derving ten opzichte van het wetsvoorstel respectievelijk € 10 miljoen, € 20 miljoen en € 50 30 miljoen.

Uitvoeringskosten en administratieve lasten

De pensioenexcedentregelingen en lijfrente-excedentregelingen leiden tot meer complexiteit bij de uitvoering en het toezicht in de sfeer van pensioenen en lijfrentecontracten. Vanuit het oogpunt van handhaving is vereist dat het nettopensioenvermogen niet kan worden vermengd met het vermogen onder toepassing van de omkeerregel. Dit is verderstrekkend dan uitsluitend een boekhoudkundige scheiding. De pensioenuitvoerders moeten immers de pensioenregelingen afgezonderd uitvoeren. Tot slot zullen ook voor DNB en AFM de uitvoeringslasten toenemen in verband met nieuwe (netto)producten.

Voorts moet bedacht worden dat de CAO partijen alle ruimte moeten krijgen de regelingen vorm te geven. Er komt een box 3 vrijstelling vergelijkbaar aan het Witteveenkader (faciliteren uitkerings-, kapitaal- en premieovereenkomsten) en het lijfrentekader. Kort gezegd komt dit neer op het overzetten van regels uit het Witteveenkader en het fiscale kader voor vrijwillige oudedagsvoorzieningen (lijfrenten) naar box 3. Omdat de huidige pensioen- en lijfrenteregelingen (omkeerregel) qua systematiek blijven bestaan, treedt derhalve een structurele toename op van de uitvoeringskosten voor de Belastingdienst. Deze houden nagenoeg geheel verband met controle op juiste toepassing van de vrijstelling binnen box 3. Hierbij zal gebruik worden gemaakt van het instrument van renseignering van de relevante gegevens door uitvoerders/aanbieders van pensioen- en lijfrentecontracten.

Ook de administratieve lasten voor bedrijven zullen toenemen. Dit betreft primair de administratieve lasten bij uitvoerders/aanbieders van pensioen- en lijfrentecontracten die verband houden met de verplichte renseignering van relevante gegevens aan de Belastingdienst. De hiermee gemoeide administratieve lasten bedragen naar schatting structureel tussen de € 5 en- 10 mlnmiljoen. Ook zullen eenmalige kosten optreden bij deze partijen om het renseigneringsproces te ontwerpen en in te richten.

Eenzijds is het voor de overzichtelijkheid voor de deelnemer wenselijk als de pensioen-excedentregeling ook door een pensioenfonds kan worden uitgevoerd. Anderzijds kan uitvoering door een pensioenfonds leiden tot spanning met de eis van één financieel geheel op grond van de Pensioenwet. Die spanning kan leiden tot risico's ten aanzien van de houdbaarheid van de verplichtstelling. Het kabinet acht dat risico ongewenst. Dit impliceert dat de vraag of en zo ja hoe pensioenfondsen een dergelijke excedentregeling kunnen uitvoeren, nader moet worden bezien.

II. Onderdeelsgewijs

Onderdeel 1 (artikelen 3.100, 3.126 en 5.16 tot en met 5.16n van de Wet inkomstenbelasting 2001)

De nota van wijziging bewerkstelligt dat pensioenexcedentregelingen en lijfrente-excedentregelingen niet tot de bezittingen worden gerekend voor de rendementsgrondslag in box 3. De in dat kader in hoofdstuk 5 van de Wet inkomstenbelasting 2001 op te nemen afdeling 5.3A regelt de voorwaarden voor pensioenexcedentregelingen die – met uitzondering van de begrenzings voor het pensioen – grotendeels zijn ontleend aan hoofdstuk IIB van de Wet op de loonbelasting 1964 (ook wel aangeduid als Witteveenkader). De in het hiervoor genoemde hoofdstuk op te nemen afdeling 5.3B regelt de voorwaarden voor lijfrente-excedentregelingen en is grotendeels ontleend aan afdeling 3.7 van de Wet inkomstenbelasting 2001.

Pensioenexcedentregelingen komen zoals hiervoor is aangegeven mutatis mutandis overeen met pensioenregelingen die in hoofdstuk IIB van de Wet op de loonbelasting 1964 fiscaal worden gefaciliteerd. De afwijkingen zien met name op het percentage dat per dienstjaar kan worden opgebouwd. De opbouwpercentages zijn gebaseerd op het uitgangspunt dat voor het ouderdomspensioen op basis van een middelloonregeling een opbouw kan worden gerealiseerd van een pensioen dat gelijkwaardig is aan een brutopensioen van 1,85% van het pensioengevend loon per dienstjaar. Pensioenexcedentregelingen zijn hiertoe opgedeeld in regelingen die dienen als aanvullende inkomensvoorziening voor het inkomen tot en met de aftoppingsgrens van € 100.000 (2015) en regelingen die dienen als aanvullende inkomensvoorziening voor het inkomen

boven die aftoppingsgrens. De pensioenexcedentregelingen voor het inkomen onder de aftoppingsgrens zijn onder te verdelen in ouderdomspensioenexcedentregelingen (artikel 5.16a), partnerpensioenexcedentregelingen (artikel 5.16c) en wezenpensioenexcedentregelingen (artikel 5.16e). Deze bepalingen zijn ontleend aan de artikelen 18a, 18b en 18c van de Wet op de loonbelasting 1964. De pensioenexcedentregelingen voor het inkomen boven de aftoppingsgrens bestaan uit de optoppingsouderdomsexcedentregelingen (artikel 5.16b), de optoppingspartnerpensioenexcedentregelingen (artikel 5.16d) en de optoppingswezenpensioenexcedentregelingen (artikel 5.16f). Ook deze bepalingen zijn ontleend aan de artikelen 18a, 18b en 18c van de Wet op de loonbelasting 1964.

De verschillen tussen de beide soorten pensioenexcedentregelingen zitten in het opbouwpercentage om per dienstjaar – op basis van een middelloonstelsel – een inkomensvoorziening te realiseren die gelijkwaardig is aan een bruto-inkomensvoorziening van 1,85% van het pensioengevend loon. In verband met enerzijds de aftoppingsgrens voor pensioenopbouw en anderzijds een verschil in gemiddeld belastingtarief wijken de opbouwpercentages voor beide soorten pensioenexcedentregelingen van elkaar af.

Bij een onregelmatige handeling met een pensioenexcedentregeling als omschreven in het voorgestelde artikel 5.16i van de Wet inkomstenbelasting 2001 vervalt voor de gehele aanspraak ingevolge de pensioenexcedentregeling de vrijstelling van box 3. De handelingen die zijn omschreven in genoemd artikel 5.16i leiden er namelijk toe dat de pensioenexcedentregeling haar bestemming als oudedags- of nabestaandenvoorziening verliest. Ingeval evenwel de belastingplichtige ophoudt binnenlands belastingplichtige te zijn, wordt het vrijvallen van een aanspraak op een pensioenexcedentregeling niet als afkoop en dus niet als onregelmatige handeling aangemerkt. Dit voorkomt dat deze belastingplichtige met dubbele belasting geconfronteerd kan worden, die zou plaatsvinden als, ondanks de omstandigheid dat over de premies voor de pensioenexcedentregeling in Nederland belasting is geheven, het andere land de uitkeringen in de heffing zou betrekken. Ook wordt door deze bepaling voorkomen dat een belastingplichtige enkel door emigratie definitief zijn fiscale ruimte voor de pensioenexcedentregeling ter zake van aan de emigratie voorafgaande dienstjaren zou verliezen, hetgeen relevant kan zijn bij een latere remigratie. De hiervoor genoemde fictie geldt ook voor de Pensioenwet en de Wet verplichte beroepspensioenregeling.

In afwijking van hoofdstuk IIB van de Wet op de loonbelasting 1964 kan een pensioenexcedentregeling niet in eigen beheer worden opgebouwd. Wel kunnen de lichamen die zijn beschreven in artikel 19a, eerste lid, onderdelen a, b, c en f, van de Wet op de loonbelasting 1964 in principe optreden als verzekeraar van een pensioenexcedentregeling, zoals het voorgestelde artikel 5.16, tweede lid, onderdeel c, van de Wet inkomstenbelasting 2001 bepaalt. Daarbij geldt ingevolge het vierde lid van genoemd artikel 5.16 wel als uitzondering dat een dergelijk lichaam niet reedstevens optreedt als verzekeraar van een pensioen in de zin van de hoofdstukken IIB en VIII van de Wet op de loonbelasting 1964 dan wel als aanbieder van lijfrenteneen lijfrentevoorziening waarvan de premies worden aangemerkt als uitgaven voor inkomensvoorzieningen als bedoeld in artikel 3.124 van de Wet inkomstenbelasting 2001. Zou dat wel mogelijk zijn dan bestaat het risico dat voor de loon- en inkomstenbelasting onbelaste of aftrekbare pensioenpremies deel uitmaken van het vermogen waaruit ook voor box 1 onbelaste uitkeringen kunnen worden gedaan.

Afdeling 5.3B regelt zoals hiervoor is aangegeven de vrijstelling van box 3 voor vrijwillige oudedagsvoorzieningen die buiten de verhouding werkgever/werknemersfeerwerknemer liggen (lijfrente-excedentregelingen). Het gaat hierbij om derdepijlerproducten met mutatis mutandis dezelfde kenmerken als lijfrenteverzekeringen, lijfrentespaarrekeningen en lijfrentebeleggingsrechten waarvan de premies, respectievelijk ingelegde bedragen, ingevolge hoofdstuk 3, afdeling 3.7, van de Wet inkomstenbelasting 2001 als uitgaven voor inkomensvoorzieningen worden behandeld. Ook bij deze lijfrente-excedentregelingen wordt een onderscheid gemaakt tussen lijfrente-excedentregelingen die zijn bedoeld als inkomensvoorziening voor het inkomen tot en met de aftoppingsgrens van € 100.000 (2015), de zogenaamde basislijfrente-excedentregeling, en lijfrente-excedentregelingen die zijn bedoeld als inkomensvoorziening voor het inkomen boven deze aftoppingsgrens, de optoppingslijfrente-excedentregelingen. De verschillen zijn gelegen in de premiepercentages die kunnen worden benut voor de lijfrente-excedentregeling. Dit komt tot uitdrukking in de artikelen 5.16l (voor de basislijfrente-excedentregeling) en 5.16m (voor de optoppingslijfrente-excedentregeling).

Ter zake van de aanbieders van lijfrente-excedentregelingen wordt een bepaling opgenomen die beoogt te voorkomen dat voor de loon- en inkomstenbelasting onbelaste of aftrekbare pensioen- of lijfrentepremies deel uitmaken van het vermogen waaruit ook voor box 1 onbelaste uitkeringen kunnen worden gedaan. In dat kader worden tevens artikel 3.126 van de Wet inkomstenbelasting 2001 en artikel 19a van de Wet op de loonbelasting 1964 aangepast.

De bepalingen ten aanzien van de maximale premie voor de lijfrente-excedentregeling is ontleend aan artikel 3.127 van de Wet inkomstenbelasting 2001, zoals dat artikel in 2015 luidt. Bij het premiepercentage dat benut kan worden voor de basispensioenregeling is daarom dezelfde premiegrondslag relevant als in artikel 3.127, derde lid, van de Wet inkomstenbelasting 2001. Voor de optoppingslijfrente-excedentregeling wordt het gezamenlijke bedrag van de inkomensbestanddelen relevant die worden genoemd in artikel 3.127, derde lid, onderdelen a tot en met d, van de Wet inkomstenbelasting 2001 voor zover dit gezamenlijke bedrag de aftoppingsgrens van € 100.000 (2015) overschrijdt. Bij de fiscale ruimte voor de lijfrente-excedentregeling zal vervolgens bij ministeriële regeling te stellen regels, mutatis mutandis overeenkomstig artikel 3.127, vierde lid, onderdeel a, van de Wet inkomstenbelasting 2001, rekening worden gehouden met de fiscale ruimte die benut wordt voor samenloop met pensioen-excedentregelingen.

Bij onregelmatige handelingen als omschreven in het voorgestelde artikel 5.16n vervalt de vrijstelling voor de rendementsgrondslag van box 3 voor de volledige aanspraak op de lijfrente-excedentregeling. Deze handelingen tasten het karakter van oudedags- of nabestaandenvoorziening aan, zodat er geen reden meer is voor fiscale facilitering. Wel is het mogelijk om een aanspraak ingevolge een lijfrente-excedentregeling om te zetten in een andere zodanige aanspraak. Dit betekent bijvoorbeeld dat een basislijfrente-excedentregeling in de vorm van een verzekering omgezet kan worden in een basislijfrente-excedentregeling in de vorm van een spaarrekening of beleggingsrecht.

Onderdeel 2 (artikelen 18 en 19a van de Wet op de loonbelasting 1964)

De invoeging van de onderdelen Aa en Ha in artikel III bewerkstelligt dat ook de artikelen 18 en 19a van de Wet op de loonbelasting 1964 worden aangepast. Deze wijzigingen vormen Met de wijziging van artikel 18 van de Wet op de loonbelasting 1964 wordt geregeld dat een pensioenexcedentregeling als bedoeld in hoofdstuk 5, afdeling 5.3A, van de Wet inkomstenbelasting 2001 buiten beschouwing blijft voor de toepassing van het derde lid van genoemd artikel 18. De wijziging van artikel 19a van de Wet op de loonbelasting 1964 vormt de tegenhanger van de hiervoor toegelichte artikelen 5.16, vierde lid, en 5.16k, tweede lid, van de Wet inkomstenbelasting 2001.

Onderdeel 3 (artikelen 69 en 117 van de Pensioenwet)

Met de wijziging van artikel VII, onderdeel A, onder 4, wordt artikel 69 van de Pensioenwet aangepast. Hiermee vallen pensioenexcedentregelingen in beginsel niet onder de bepaling op grond waarvan een pensioenuitvoerder verplicht is op verzoek van de gerechtigde tot dat pensioen tot afkoop over te gaan.

De wijziging in artikel 117 van de Pensioenwet bewerkstelligt dat een pensioenexcedentregeling niet als fiscaal bovenmatige pensioenregeling wordt aangemerkt voor de toepassing van dat artikel. Dat betekent dat de pensioenexcedentregeling ook als verplichte regeling kan worden uitgevoerd.

Onderdeel 4 (artikelen 80a en 115 van de Wet verplichte beroepspensioenregeling)

De in onderdeel 4 opgenomen wijziging van artikel 80a van de Wet verplichte beroepspensioenregeling betekent dat – in lijn met de aanpassing van artikel 69, tweede lid, van de Pensioenwet – dat pensioenexcedentregelingen niet vallen onder de bepaling dat een pensioenuitvoerder verplicht is om op verzoek van de gerechtigde tot afkoop over te gaan. De wijziging in artikel 115, derde lid, van de Wet verplichte beroepspensioenregeling regelt – in lijn met artikel 117 van de Pensioenwet – dat pensioenexcedentregelingen niet als fiscaal bovenmatige pensioenregeling worden aangemerkt.

De Staatssecretaris van Financiën,